

Abhinavagupta

Tizenöt versszak a tudásról¹

1. Az egyetlen létező fényének ragyogása nem tűnik el a külső fényben vagy a sötétségben, mert minden fény és sötétség [benne,] az isteni tudás legfőbb fényében lakozik.
2. E létező minden létező léte és mibenléte, az Úr Śiva [*parameśvara*]. Az objektív világ a *śakti*jának kiterjedése, és isteni öntudatának fényessége tölti be.
3. *Śakti* és Śiva nem a különállóság tudatában léteznek. Éppannyira összetartoznak, mint a hó és a tűz.
4. Ő [az egyetlen létező] Bhairava, az e világciklusban teremtő, védelmező, pusztító, rejtőzködő és feltárulkozó Isten. Ezt az egész mindenséget saját maga [*svātmā*] által teremti, épp úgy, ahogy az ember egy tükörben megpillantja a világ képét.
5. Hogy ismerje saját természetét [*svarūpa*], a világmindenség összetapasztalata a legfőbb *śakti*ja [*parā devī*]. E *śakti*, birtokolni szeretvén az isteni öntudat állapotát, a tudatlanság állapotában van, de tökéletes egész, teljes marad minden egyes objektumban.
6. A legfőbb úr, Śiva [*deva*], mindent átható, játék és bukás [örök] forrása; saját természetének *śakti*jával hozza létre a teremtés és pusztítás változatosságát.
7. E legfőbb tettet nem viheti végbe egyetlen más erő sem az univerzumban, csak az Úr Śiva, aki teljesen független, tökéletesen dicső és maga a tudás [*svatantratvamaiśvarya bodharūpa*].

¹ Swami Lakshman Joo értelmező fordítása (<http://reluctant-messenger.com/15verses.htm>). Némileg a szanszkrit eredetihez igazítva [ld. alább].

8. A tudat korlátozott állapota érzéketlen [*jada*]; nem tudja egyidejűleg kiterjeszteni magát a mindenség különböző állapotaira. A függetlenség birtokosa egészen különbözik a tudat érzéketlenségétől, ezért nem ismerheted meg csupán egyféle módon. Abban a pillanatban, ha megismered egyféle módon, más módon is megismered.

9. Az Úr Śiva, aki teljesen független (*svatantra*), teremtés és pusztítás különbözőségével rendelkezik a saját természetén belül. És ugyanekkor, a maga módján, e különbözőség a tudatlanság mezejeként áll fenn.

10. A jelen világban teremtés és pusztítás változatosságát találod; egyesek a felsőbb, mások az alsóbb ciklusokban jöttek létre, néhány pedig nem megszokott módon. E világokhoz kisebb világrészek kapcsolódnak, öröm, szenvedés és intellektuális erő, a létállapotnak megfelelően; ilyen a világ.

11. Ha képtelen vagy arra, hogy belásd, nem létezik az idő forgataga, [azt tudnod kell, hogy] e nem-értés ugyancsak az Úr Śiva függetlensége (*svāntrya*). Ennek nem-tudása eredményezi a világi létezést (*samsāra*), félelemmel töltve el a tudatlanokat.

12. Mikor feltárul számodra az Úr Śiva [Isten] – kegyelme, mestered szavának ereje vagy a legfőbb úrra vonatkozó szentiratok megértése révén –, eléred a valóság igazi tudását.

13. A végső felszabadulás a legfőbb úr állapotának megismerése. Az emelkedett lelkek elérik a teljességét, amit ebben az életben való megszabadulásnak (*jīvanmukti*) hívnak.

14. E két ciklus, megkötöttség és megszabadulás, a legfőbb úr játéka [*parameśasvarūpa*], semmi más. Nem különülnek el Tőle, mert soha nem merülnek fel [Tőle] különböző állapotok; valójában semmi nem történik az Úr Śivával.

15. Ily módon az Úr, Bhairava, minden létező lényege, önnön lényegében tartja a három nagy erőt: az akarat (*icchā*), a cselekvés [*kalā*] és a tudás (*jñāna*) *śaktiját*, amelyek olyanok, mint egyetlen szigony hegyén nyíló lótoszok. E háromrétű lótoszban az Úr Bhairava trónol, száztizennyolc világ teljessége és lényege.

Én, Abhinavagupta, tártam fel és írtam e tizenöt versszakot, kedves tanítványaim közül azoknak, akik szerény intellektuális értéssel bírnak, de mély odaadással kapcsolódnak hozzám, hogy azon nyomban felemeljem őket.

A szanszkrit eredeti:

mahāmāheśvarācāryābhinavaguptapāda
śrībodhapañcadaśikā²

anastamitabhārūpastejasāṃ tamasāmapī |
ya eko’ntaryadantaśca tejāṃsi ca tamāṃsi ca || 1 ||

sa eva sarvabhūtānāṃ svabhāvaḥ parameśvaraḥ |
bhāvajātaṃ hi tasyaiva śaktirīśvaratāmayī || 2 ||

śaktiśca śaktimadrūpād vyatirekaṃ na vāñchati |
tādātmyamanayornityaṃ vahnidāhikayoriva || 3 ||

sa eva bhairavo devo jagadbharaṇalakṣaṇaḥ |
svātmādarśe samagraṃ hi yacchaktyā pratibimbam || 4 ||

tasyaivaiśā parā devī svarūpāmarśanotsukā |
pūrṇatvaṃ sarvabhāveṣu yasyā nālpaṃ nacādhikam || 5 ||

eṣa devo’nayā devyā nityaṃ krīḍārasotsukaḥ |
vicitrān sṛṣṭisaṃhārān vidhatte yugapadvibhuḥ || 6 ||

atidurghaṭakāritvamasyānuttarameva yat |
etadeva svatantratvamaśvarya bodharūpatā || 7 ||

paricchinnaprakāsatvaṃ jaḍasya kila lakṣaṇam |
jaḍādvilakṣaṇo bodho yato na parimīyate || 8 ||

teṣu vaicitryamatyantamūrdhvhādhastiryageva yat |
bhuvanāni tadamśāśca sukhaduḥkhamatiśca yā || 10 ||

yadetasyāparijñānaṃ tatsvātantryaṃ hi varṇitam |
sa eva khalu saṃsāro mūḍhānāṃ yo vibhīṣakaḥ || 11 ||

tatprasādarasādeva gurvāgamata eva vā |
śāstrādvā parameśasya yasmātkasmādupāgatam || 12 ||

² Ahogy Harabhaṭṭa Śāstri *vivaraṇā*ja közli (*Kashmir Series of Texts and Studies* LXXVI. köt.).

yattattvasya parijñānaṃ sa mokṣaḥ parameśataḥ |
tatpūrṇatvaṃ prabuddhānāṃ jīvanmuktiśca sā smṛtā || 13 ||

tau bandhavamokṣau ca parameśasvarūpataḥ |
na bhidyete na bhedo hi tattvataḥ parameśvare || 14 ||

itthamicchākālājñānaśaktiśūlāmbujāśritaḥ |
bhairavaḥ sarvabhāvānāṃ svabhāvaḥ pariśīlyate || 15 ||

sukumāramatīn śiṣyānprabodhayitumañjasā |
ime'bhinavaguptena ślokāḥ pañcadaśoditāḥ || 16 ||

Hungarian translation © Róbert Horváth